

a jednak aby využili příležitosti vzácné podívané na kroje a zvyky celého moravského Slovácka a západního Slovenska.

Dr. Broček, Kyjov.

Slavnostní otevření Sokolovny v Uh. Brodě.

Sokol v Uh. Brodě vybudoval podle návrhu arch. Pilce z Pterova značným nákladem Sokolovnu, která mimo tělocvičnu, vybavenou americkým nářadím, má prostorný kinový a divadelní sál, velké jeviště s kruhovým horizontem a nejmodernějším zařízením, zvláště útulný sál pro loutkové divadlo, prostorné šatny a sprchy a velkou restauraci. Již několikrát byl Sokol bezprostředně před stavbou Sokolovny, ale vždy vyskytly se překážky, poslední válka, které stavbu oddálily. Až nyní splnil Sokol v Uh. Brodě tužby svých zakladatelů, vybudovav Sokolovnu, na niž práve může být hrdý. A tento důstojný stánek umění odevzdá Sokol veřejnosti v červnu slavnostním otevřením, jež zahájeno bude v sobotu 6. června večer tělocvičnou akademií. V sobotu 13. června bude slavnostní divadelní představení, 14. června dopoledne vlastní slavnost otevření, odpoledne průvod městem a veřejné cvičení a večer přátelský večírek.

Bratří a sestry!

Dostalo se mně nezaslouženého vyznamenání od Čsl. O.S. — plakety „Na stráž!“, při kteréž příležitosti věnovali jste mně tolik bratrské pozornosti, že nelze přes Vaše projevy přejít mlčením. Konal jsem vždy jen, nač síly mé stačily, podporován jsa Vaší spoluprací a opravdovým porozuměním. Vaše důvěra a láska zavazuje mne však k další a usilovnější činnosti pro rozkvět vznešené věci sokolské, již chci poctivě s Vámi dále sloužiti.

Děkuji Vám, všem co nejvroucněji, Váš jsem a s Vámi chci znovu a zase dál!

Nazdar!

Jaroslav Staša, náčelník.

Technická hlídka.

Župní závody mužů a dorostenců.

Župní závody mužů a dorostenců konaly se v neděli dne 31. května 1931 v Uh. Hradišti. Střední oddíl mužů začal závodit o 7. hodině ráno, nižší oddíl o 8 1/2 hodině — dorostenci vyšší i nižší nastoupili o 10. hodině dopoledne. Všichni musili mítí předepsaný cvičební úbor ve vzorném pořádku. Sestavy závodní

byly vylosovány týden před závody a všem přihlášeným jednotám oznámeny. Zároveň s těmito byly oznámeny i upravené míry a časy, platné pro tento závod.

Všechny jednoty i pobočky žádám o zaslání dotazníku o účasti dorostu i členstva na krajském sletu v Přerově — dorost jede 21. června a členstvo 28. června t. r. Podle výsledku přihlášek budou pak dány pokyny o jízdě tam a zpět a též o cvičení a účasti v kroji slavnostním. Jednoty starejte se o to, aby účast naše byla co nejpočetnější a cvičící co nejlépe připraveni.

Některé jednoty a pobočky zastavily přípravu dorostu na veřejná cvičení prý z důvodů, že s tak malým počtem jak 4 nestojí za to se připravovat. To ale není správné — vzpomeňte jenom Tyršova výroku, že „povždy stojí za to vytrvat při praporu a věci dobré — nemalomyslně, ale vzletně dál se brát i přes nepřítel doby“. To třeba mít i nyní na zřeteli a zejména v tomto případě, neboť nebudete-li se o dorost starati v nynějších ještě hubených poválečných letech, nebudete mít později ani členstva a to by byl začátek konců. Bratři a sestry vedoucí, nedávejte svého dorostu, i když tohoto máte zatím málo, na pospas náhodě, ale s celou svou energií si tohoto hleďte a když je malý počet, můžete se jednotlivcům více věnovati, takže snadno uskutečnitě mínění, méně — bude více.

Veřejné cvičení III. okrsku bylo nutno z důvodů místních ve Starém Městě — kde cvičení bude konáno — odložit až na 12. července t. r., na což jednoty i pobočky, k okrsku třetímu náležející, upozorňujeme. Okrsek I. koná své veřejné cvičení dne 5. července v Želeticích a II. okrsek téhož dne v Blatnici. Okrsková veřejná cvičení mají shromáždit co největší počet našich příslušníků v místě, kde koná se veřejné cvičení a nejen na cvičení a to ještě v těch družích cvičebních, která nevyžadují mnoho námahy a povaze jednotlivců nejlépe vyhovují, ale zejména chceme mít co největší počet cvičících na prostná, jež pokládáme za cvičení sokolské demokracie, neboť tato může nacvičit i méněnadaný cvičenec a cvičenka při trochu dobré vůli, již ovšem musí doprovázet i vědomí bezvýjimečné povinnosti k celku. Letos hodláme zavést i novinku — závody jednot a poboček v účasti jak v kroji slavnostním, tak i v účasti na cvičeních společných v okrscích i na župním sletu a pak výsledek vyjádříme v procentech. Kdo bude první?

Župní náš slet bude v Luhačovicích — dne 5. července den žactva a 26. července slet dorostu a členstva. Prosím náčelníky a náčelnice jakož i ostatní činovníky jednot, zejména bratry starosty, jednatele a vzdělavatele, aby na slet náš i na jeho velký význam zejména letos, kdy bude našemu veřejnému cvičení přihlížeti mnoho cizích hostů, upozornili a uvědomili sobě i svým příslušníkům velkou zodpovědnost za vše, co zde bude konáno. Technické vedení župy chápe své mimofádně těžké postavení v tomto ohledu, ale neleká se práce, spoléhajíc ovšem na plné po-

rozumění ve všech složkách naší župy. Dokažme, že i přes to, že nemáme možností častěji se scházet a sjížděti, přece jenom dovedeme vykonati svou práci a že nijak pověsti své župy nezadáme. Všichni proto na svá místa a chopte se práce se všim úsilím!

A ještě jedné věci třeba vzpomenouti. Máme každého roku svůj župní kurs cvičitelský a školy okrskové a dále posíláme i do škol v Praze účastníky. Přesto však množí se stále stesky na to, že necvičí se všude podle pokynů nebo podle popisu cvičení, pro tu kterou složku cvičební vydaného. Nespoléhejte, bratři a sestry, se všim až na nácvičné schůze, jichž nemůžeme přece z důvodů hospodářských často svolávat, a snažte se, abyste napsanému i sami rozuměli, neboť pak ty školy by opravdu svého poslání neplnily. Nesmíte se oddávat lenosti a pohodlí a nesnažiti se ani tolik, abyste dovedli nacvičiti sestavy podle popisu. To z Vás nikdy nebudou dokonalí vedoucí, o něž stále je větší nouze. Není naprosto správné, svolávat nácvičnou schůzi několikrát za rok, to pak nemají v jednotách příležitosti, aby sami o něčem přemýšleli a spokojují se s tím, co na schůzi uvidí, proto jsou pak ty nácvičné schůze tak otravné, že jedni trochu umějí a mezi nimi je velké procento těch, kteří nevědí nic. Představují si, že na schůzi nácvičné se jenom vyskytnuvší odchylky opraví, aby vzhled byl jednotný a ne že zde se máme ubíjet a mořiti teprve s nacvičováním sestav, které pak stejně oni bratři do sebe jen natřískají a až přijdou domů, nevědí z toho zase nic nebo málo více. Cvičitelské sbory, povšimněte si tohoto upozornění a podle toho si poměry v jednotách upravte! Když ale je schůze nácvičná svolána, pak ji určitě obešlete, neboť svolavatelé mají pro ni jistě své důvody! Tak třeba rozuměti kázni a zejména vedoucí musí dávatí vedeným vzorný příklad. Nazdar!

Jaroslav Staša, náčelník župy.

Sestrám náčelnicím!

Zkoušky zdatnosti jsou hotovou věcí a nezbyvá, než s chutí pustiti se do práce.

Tajemství každého úspěchu je dobrá organizace. Proto sestry náčelnice nejprve samy dokonale prostudují všechny pokyny pro zkoušky zdatnosti, které byly uveřejněny v 3. a 4. čísle „Cvičitelky“, roč. 1931.

Totéž musí učiniti i členky cvičitelského sboru a sestra náčelnice vysvětlí pak, co jim bylo nejasné, a provede s nimi praktickou zkoušku soudcování, aby pak nebylo mezi soudkyněmi rozporů.

Nezapomeňte, že zkouškám zdatnosti musí se podrobiti všechny žákyně, dorostenky i ženy — tedy i členky cvičitelského sboru i náčelnice!

Poslednější mohou se soudcovati mezi sebou, nebo je-li to možno, pozvou si soudkyně z blízké jednoty.

Ve větších jednotách nebude potíží s provedením těchto zkoušek. V menších jednotách budou určité potíže se soudcováním, ale i to při dobré vůli lze odstraniti. Sestra náčelnice z malé jednoty požádá náčelnici z nejbližší větší jednoty a tato jí se svým cvičiteřským sborem jistě ochotně vypomůže.

Kde by však nebylo možnosti této vzájemné domluvy, tam sestra náčelnice dopíše župní náčelnici, která potřebné zařídí.

Tiskopisy pro zkoušky zdatnosti objednejte u bratra župního náčelníka, který je obstaral pro celou župu! Tabulky pro zkoušky zdatnosti nejsou jednotné, nýbrž jsou pro žákyně zvlášť, pro dorostenky také zvlášť a rovněž tak pro ženy. Udejte proto při objednávce počet každého druhu zvlášť!

U každé cvičenky vyhotoví se tabulka dvojmo, event. trojmo. Jedna tabulka zůstane v jednotě, druhá se pošle župní náčelnici a žádá-li cvičenka tabulku též pro sebe, vyhotoví se jí, zaplatí-li tiskopis.

Zkoušky zdatnosti musí se provésti povinně ve všech jednotách a pobočkách v roce 1931 a 1932. O povinném provádění zkoušek v dalších letech rozhodne se po získaných zkušenostech.

Mají-li sestry náčelnice nějaké pochybnosti v provádění těchto zkoušek, ať se dotáží přímo župní náčelnice!

Tabulky ze všech jednot a poboček musí býti odeslány župní náčelnici nejpozději do konce září 1931, provedte proto druhou část zkoušek zdatnosti — v tlocviku prostém — hned počátkem září 1931.

K tyčím dorostenek.

Tyče pro cvičení dorostenek jsou 1 m dlouhé a bíle natřené. Cvičte pilně, neboť cvičení je tentokrát obtížné, ale krásné! Doufám, že svou obzvláštní píli překonáte obtížnost cvičení a radost z úspěchu bude Vám odměnou.

Krajové závody ve hrách budou se konati dne 13. září 1931 v Přerově. Závody tyto musí župa obeslati Povinné hry pro tento závod jsou: „Odbíjená“, „Košíková“ a „Přeběhy“. Pravidla těchto her dostanete v prodejně Čsl. O. S. Praha III/450 Tyršův dům. Připravujte se proto pilně na tento závod! Vylučovací závod v župě bude se konati týden před závodem v Přerově. Přičiňte se, aby to nedopadlo tak jako vloni, že vylučovací závod v župě nemohl se pro neúčast jednot konati. Sestra náčelnice ať pověří schopnou sestru v jednotě nacvičováním těchto her a kde jí není, tam požádejte bratry, kteří Vám jistě ochotně pomohou!

Nazdar!

A. Kostlánová, župní náčelnice.

Vzdělávací hlídka.

Zpráva o schůzi župního vzdělávacího předsednictva, konané 14. května ráno v Sokolovně v Uh. Hradišti. Přítomni byli

ses. Glozová a bratří Cablík, Konečný, Böhms, Zatloukal, Cejnar, Zaoral, Řezníček, Milička a na schůzi pozvaní zástupci pěveckých sborů sokolských, bratří Ondrášek (Uh. Brod), Nedbálek (Uher. Hradiště) a Studenka (Slavičín). Kyjovský pěvecký sbor zastupoval br. Zaoral a Napajedla br. Böhms.

Při zahájení s pietou vzpomenuo náhlého skonu významného, třeba jen při píce sloužícího, myšlenice sokolské, pracovníka sokolského v Uh. Brodě, bra. Bohuslava Bordovského, kterého nám smrt vyrvala právě v době, kdy chtěli jsme jeho píle a schopností využití ve zřizovaném právě župním pěveckém sdružení sokolském a — jaký osud — ve chvíli, když pročítal si pozvání na naši schůzi.

Po té podal župní vzdělávatel zprávu o jarní schůzi vzdělávacího sboru Čsl. O. S. v Praze, konané 2. a 3. května t. r., o níž se dočtete na jiném místě tohoto čísla župního Věstníku, a podal informace, týkající se letošních voleb našich ústředních sborů: technického, vzdělávacího předsednictva a předsednictva Čsl. O. S.

Bratří okrskoví vzdělávatelé podali zprávy o postupu vzdělávací činnosti ve svých okrscích. V I. okrsku konala se zdařilá valná schůze okrsková, která zvolila okrskovým vzdělávatelem br. Viléma Zaorala, profesora stát. reál. gymnasia v Kyjově, který zjišťuje, že činnost vzdělávací v jeho okrsku se proti roku loňskému nadějně počíná lepší přesto, že jsou ještě jednoty na př. Osvětimany, od kterých nemůže se dočkatí vůbec nějakého ohlasu. Na valné schůzi II. okrsku zvolena okrskovým vzdělávatelem opět s. Růžena Glozová, odborná učitelka z Veselí nad Moravou, která si rovněž slibuje zlepšení vzdělávací činnosti v tomto roce ve svém okrsku. Ve III. okrsku zvolen okrskovým vzdělávatelem br. Fr. Cejnar, profesor v Uh. Hradišti. Tento si stěžuje na malý zájem svých jednot a poboček o okrskové schůze vzdělávatelů, zjevný už z toho, že ze 17 jednot a poboček valnou schůzi okrskovou obeslalo jen 7 jednot a poboček. Na valnou schůzi IV. okrsku, svolanou do Bojkovic, přišli jen vzdělávatelé ze 7 jednot a poboček a ostatních 11 neuznalo za slušné ani se omluviti. Jsou to zejména jednoty a pobočky z okolí Uher. Brodu (kromě Újezdce). Dodatečně se omluvil Slavičín a Bzová. Vzdělávatelem IV. okrsku zvolen br. J. Zatloukal, odborný učitel v Luhačovicích.

Bratr redaktor ve své zprávě zjišťuje potěšitelný vzrůst počtu zpráv z jednot a poboček do Věstníku. Vytyká však, že tyto zprávy zasilány jsou jen celkem malým počtem jednot a poboček. Celé dvě třetiny jednot a poboček dosud ještě nezasílají vůbec zpráv o své činnosti. I odběr Věstníku se částečně zvýšil, zvláště přičiněním některých jednot (Kyjov ze 37 čísel zvýšil odběr na 100). Kde se zájmem vzdělávatel jednoty se o to stará, tam to jde. Sympatický je zjev, že se s pietou vzpomíná zemřelých členů sokolských.

O kursu sokolských divadelních ochotníků, pořádaném Čsl. O. S. v Praze 25. a 26. dubna t. r., podal zprávu br. Rud. Böhms,

který se kursu za naši župu zúčastnil jako župní divadelní zpravodaj. Vylíčil v stručnosti podle programu průběh celého kursu, projevil v některých směrech své osobní neuspokojení, zdůraznil však přes to cenu kursu, podle něhož podle získaných zkušeností lze pořádati obdobné kursy v župách.

Ježto tato schůze byla schůzí ustavující, rozdělena byla též práce jednotlivým členům župního vzdělávacího předsednictva. Bratr Böhms, jako župní divadelní zpravodaj, bude nadále řídit práci sokolských divadelních ochotníků, bratr Křivánek, jako žup. zpravodaj zpravodajství, br. Řezníček zvolen byl opět loutkářským zpravodajem a br. Fr. Šeda zapisovatelem.

Usneseno bylo uspořádati dne 21. června t. r. v Uh. Hradišti župní mimořádnou školu sokolského zpravodajství, povinnou pro všechny jednoty a pobočky, a stanoven její rozvrh jakož i přednášky. Členové župního vzdělávacího předsednictva se všichni školy zúčastní. Na dobu poprázdňinovou usneseno připravit mimořádnou župní školu o sokolském divadelním ochotnictví s praktickým programem.

Po té ustanoveno bylo definitivně župní sokolské pěvecké sdružení. Br. V. Zaoral projednal nejdříve všechny otázky rázu uměleckého, technického, organizačního i hospodářského a vodil, že není vůbec nějakých překážek, hrozících úspěšné činnosti tohoto sboru. Zdůrazněno a konstatováno, že jednotlivé sbory jednot tuto myšlenku přijaly velmi sympaticky a s nadšením. Znovu vysloven žal z úmrtí br. Bordovského, který by byl rád ještě i zde se s láskou zapracoval. Župním sbormistrem a organizátorem župního sokolského pěveckého sdružení zvolen byl jednomyslně br. V. Zaoral z Kyjova.

Do župního Věstníku a krajských listů zasláno bude svolání, aby do sboru přihlásili se kvalifikovaní zpěváci i odtamtud, kde pěveckých sborů není. Výzva bude zaslána i všem výborům jednot a poboček.

Bratr Ant. Konečný oznamuje jako župní knihovník, že putovní knihovna Vaníčková jest v Kyjově, kde se pro ni pořizuje skříňka a bude propůjčena Miloticím a putovní knihovna Dr. K. Kozánka je ve vazbě a bude ve Věstníku vydán její seznam.

Na 14 denní školu vzdělávací Čsl. O. S. navrženo vyslati letos br. Viléma Zaorala z Kyjova.

Připomínky župního vzdělavatele: „Sokolských proslavů“ neposílejte zpět, jsou pro všechny jednoty a pobočky objednány! — Jednoty a pobočky neopomenou zříditi slavnostní výbory pro oslavy Tyršovy, neb aspoň za tím účelem zvoliti zpravodaje. Letos jsou všechny jednoty a pobočky povinny členstvu, dorostu i žactvu pronéstí proslav: Dr. M. Tyrš, jeho život a dílo.

Volné návrhy: Br. Konečný navrhuje, aby příštího roku v období předprázdninovým uspořádala se župní vzdělávací škola o Tyršovi a jeho sokolství. V cyklu přednášek proběže se celé životní dílo Tyršovo a tím vzdělavatelům jednot a poboček dají

se směrnice pro vyvrcholení oslav Tyršových všude, kde sokolská myšlenka má své vyznavače. Schváleno.

Schůze trvala plně 3 hodiny, byla opravdu pracovní a měla zdařilý průběh.

Fr. Milička.

Pozvání

na I. mimořádnou župní školu o sokolském zpravodajství, která se bude konati 21. června t. r. v Sokolovně v Uh. Hradišti.

Pořad:

1. Zahájení.
2. Význam a nutnost sokolského zpravodajství. (Župní vzdělavatel.)
3. O čem a jak psáti. (Br. Ant. Konečný.)
4. Improvisovaná besídka (divadlo, loutkové divadlo a hudební večer). Praktický pokus.
5. Historie a organizace sokol. zpravodajství. (Br. Křivánek.)
6. Posouzení praktických pokusů.
7. Zakončení.

Začátek školy v 8 hodin ráno.

Škola jest pořádána podle usnesení schůze sokolských redaktorů, schváleného výborem Čsl. O. S. a jest tudíž povinná pro všechny jednoty a pobočky.

Každá jednota a pobočka jest povinna obeslati školu svým tiskovým zpravodajem neb jeho zástupcem a kde tohoto zvoleného nemají, vzdělavatelem jednoty neb jeho zástupcem.

Neobeslání školy bude pokutováno. Pokuta bude jednotám a pobočkám připsána k tíži u župy.

Příhlášky zašlete do 15. června t. r. župnímu jednateli br. Al. Cablíkovi v Uh. Hradišti.

F. Milička,
žup. vzdělavatel.

Al. Cablík,
župní jednatel.

Jos. Horák,
starosta.

Naše župa ve statistice vzdělávací činnosti Čsl. O. S. za rok 1930.

Jako doplněk své výroční vzdělávací zprávy za r. 1930 podávám zde číselný přehled o vzdělávací činnosti naší župy, jak odráží se ve statistice vzdělávací činnosti Čsl. O. S. za poslední tři roky mezi 52 župami sdruženými v Čsl. O. S.

Nejdříve však uvádím stručný přehled všech druhů vzděl. činnosti v celé Čsl. O. S. za poslední 3 léta.

Proslovy	v r. 1928	30.319,	v r. 1929	29.214,	v r. 1930	32.163
Přednášky	" "	12.037,	" "	10.722,	" "	12.457
Besedy	" "	2.589,	" "	2.284,	" "	2.494
Rozhovory	" "	4.275,	" "	4.363,	" "	4.479
Divadla	" "	8.272,	" "	8.319,	" "	8.451

	v r. 1928	v r. 1929	v r. 1930
Koncerty	" " 1.115,	" " "	935, " " 943
Výstavy	" " 108,	" " "	88, " " 150
Akademie	" " 1.628,	" " "	1.459, " " 2.083
Vzděl. školy	" " 1.178,	" " "	1.132, " " 1.098
Jiné podniky	" " 3.466,	" " "	2.329, " " 1.834
Zábavy progr.	" " 3.032,	" " "	3.155, " " 3.305
Zábavy taneční	" " 6.311,	" " "	6.303, " " 6.966
Úhrnem	" " 77.875,	" " "	74.098, " " 81.021

(Pokračování příště.)

Vzdělávací sbor Čsl. O. S.

měl své jarní rokování 2. a 3. května v Praze za účasti 51 žup. Schůze nabyla mimořádného významu tím, že byli přítomni zástupci Svazu slovanského Sokolstva. Oficiálně bylo zastoupeno Sokolstvo jihoslovanské bratrem Vlad. Belajčičem, polské br. Mikolajem Maksyšem, ruské v zahraničí br. Alexejem Wynnizukem a lužicko-srbské br. Měrčinem Nowakem. Bulharští Junáci oficiálně zastoupeni nebyli, schůzi však byli přítomni leg. taj. Borina a E. Vazova. Všichni pozdravili nás jménem svých bratří rodnou svou řečí a přinesli nám bratrské pozdravy svých národů.

Sobotní jednání zpestřeno bylo dvěma přednáškami: bratra Dra. E. Svobody o sokolském bratrství a bratra Dra. K. Weignera o vybraných kapitolách z biologie dorostu.

Bratr Dr. E. Svoboda vylíčil prostředí, ve kterém má být pěstěno sokolské bratrství dnes a vyvodil mnoha doklady poznání, že nynější prostředí je pravému sokolskému bratrství krajně nepříznivé. Doba nynější jest dobou stálého neklidu a všeobecné nervosity, osobních sporů a všestranné agitace. Jsou to důsledky války, kde soustavně přestovává na frontě i v zázemí taleš a to nese své stopy až do dnešní doby. Poválečný hospodářský rozvrát, inflace, konjunktura, úpadek a nynější krize nemohly dáti a nedávají žádoucího klidu. Důsledek toho je vládnoucí parazitismus, t. j. touha po žití z cizího, dále zakolísání životní míry, neb zvykáme si stále zvyšovati své životní potřeby nad poměry, všude lze pozorovati strojenost, lidé čistých charakterů nejsou v popředí veřejného života, tam dostali se různí zakuklenci, všude se uplatňuje mnoho postranních myšlenek, není žádoucí přímosti a pravdivosti ve všech složkách našeho soukromého i veřejného života. Pro prostředí, ve kterém žijeme, jest těžké.

Tím vším byl náš cit otupen a srdce naše otráveno. Skoro každý cítí, že je mu blíženo. Doba, kterou prožíváme, podobá se sladkosti zmrzlých bramborů. Za hodnoty nižší ceny zrazujeme a znehodnocujeme hodnoty vyšší. Učme a hlásějme, dokud je čas, opak: pro záchranu hodnot vyšších obětovati hodnoty nižší kvality! Učme se sami a učme jiné aspoň pěstiti tendence neublížiti bližnímu! Zápas v národě může být, ano jest velmi často

užitečný, ale nesmí býti veden podle hesla: »Běda nepřítomným!«

Lidi opravdové, charakterní, ovládá touha po ostrůvku klidu, víry v život. Kde Sokolstvo tomuto porozumí a kde jednota stane se takovým ostrůvkem, tam rozkvetne sokolská láska, sokolské bratrství, a vykonána bude práce veliké ceny. Kde však jednoty stanou na opačném pólu, je zle. První žena, posluchačka vysoké školy technické, v rýsovně rázem změnila dosavadní chování, často více než nevázané, všech mužů — posluchačů. U nás v Sokole též spolupůsobí ženy. Kéž by měly na nás, muže, tento blahodárný vliv!

Universitní profesor br. Dr. Weigner probíral se kapitolami z biologie dorostu a rozhovořil se zvláště o pubertě. Bylo nám slíbeno, že jeho velmi cenná přednáška bude vydána tiskem. Přes to však uvedu aspoň stěžejní myšlenky z této přednášky vyplývající: Velmi často doma v rodině, ve škole i v Sokole přepínáme síly svěřených nám mladých lidí z nedostatečné znalosti po stránce tělesné i duševní svého dorostu v době puberty. Hlavním pravidlem v tělesné výchově musí zde býti: žádné silácké výkony! Do 17. roku nekláště požadavků ani na srdce, ani na svaly. Pamatujeme, že ne v síle je zdraví, ale že ve zdraví je síla!

V dnešní době hygiena růstu není úměrná hygieně práce. Tělovýchova sleduje dvojí úkol: podporovati zdravé a napravit vady. Škole ukládá se zodpovědný požadavek, že nesmí uškoditi zdraví dítěte, ale naproti tomu není požadavku, přivésti dítě zdravé do školy. Na školách pokračovacích není tělovýchovy a právě tam by se měl pěstiti rytmický tělocvik. Závody v běhu a nářadový tělocvik, kladoucí požadavky na srdce a svaly na školách (v době puberty zvláště) nemají býti vůbec pěstěny. Místo běhání o závod pěstujeme běhání ve hrách a tak uspokojíme touhu po uplatnění se, v době puberty zvláště u mládeže zřejmou, a neškodíme, ale naopak prospějeme zdraví svěřené nám mládeže. Mládež, prožívající dobu puberty, neponechámevme jeho bezradnému osamocení! Přichylněme ji s láskou k sobě a o věcech jí dosud záhadných ji něžně poučme příkladem na květu! Dosud se o těchto věcech mlčelo a i ještě mlčí (zvláště na školách!), nebo se vypravovaly báchorky a lži, které většinou dovedly mládež na scesti. Nesmíme ustrnouti na starých metodách a dopouštět se starých chyb dále. K tomu ovšem je třeba ve školách velmi vzdělaných učitelů a v Sokole laskavých, obezřelých a velmi vzdělaných cvičitelů-vychovatelů.

Vzdělávací činnost v r. 1930 podle statistiky, zpracované velmi odborně a podrobně statistikářem br. Drem Mrázem, podávám aspoň v nejdůležitějších datech na jiném místě tohoto Věstníku a dočtete se jí i v Sok. vzdělavateli čís. 5. str. 101. a násl. Podotýkám však zde jen, že jiné velké kulturní a lidovými korporace nemají dosud hotové statistiky za rok 1929, kdežto my zásluhou bra Dra Mráze se můžeme pochlubití hoto- vou a důkladnou statistikou už za r. 1930.

Podle výročních zpráv župních vzdělavatelů porovnal vzdělávací činnost br. J. Truhlář. Jsou to jakési názorné výhledy — okénka — do vzdělávací práce žup a srovnání jejich práce. Zjištěno tu, že téměř ve všech župách se pracuje podle plánu z loňského roku, že Sokolstvo vykonalo na poli lidovýchovném obrovský kus práce, a upozorněno na okolnost, že v Sokolstvu jest více než polovina jednot s méně než 100 členy, na které nutno bráti zření, abychom jim v tom našem závodivém chvatu neutekli.

Statistiku župních vzdělávacích škol nemohl br. Dr. A. Hřebík pro neúplnost podati a vyjde později tiskem.

Rokování prvního dne zakončeno výstavou mistrovských děl čsl. malřů, kterou s velkou pečlivostí uspořádal br. prot. Šuman. Jest to soubor asi 50 reprodukcí (dobrých!) novodobých, až moderních našich malřů, opatřený slovním doprovodem a deskami a lze jej získati v nakladatelství Čsl.O.S. za 240 Kč (více než levně!) — Pokračování v příštím čísle. Fr. Milička.

Bratřím a sestrám vzdělavatelům!

Okrskovými vzdělavatelí zvoleni byli: V I. okrsku br. Vilém Zaoral, profesor stát. reál. gymnasia v Kyjově, v II okrsku s Růžena Glozová, odb. učitelka ve Veselí nad Mor., v III. okrsku br. Frant. Cejnar, profesor v Uh. Hradišti, a ve IV. okrsku br. J. Zatloukal, odb. učitel v Luhačovicích. Jim posílejte své měsíční výkazy a ne župnímu vzdělavatelí! Brzy se skončí 5. měsíc a od většiny jednot a poboček není ještě ani jednoho výkazu odesláno! Pro úsporu poštovního posílejte je třeba čtvrtletně, ale pořádně. Ještě před prázdninami bude uspořádána mimořádná škola o sok. zpravodajství. Ať není jednoty ani pobočky, která by jí neobeslala! Kde nemáte zvoleného zpravodaje, je povinen školu navštívití vzdělavatel nebo jeho zástupce. Škola bude celodenní. — Dbejte, aby ve všech jednotách a pobočkách byly zvoleny a ustaveny výbory pro oslavu 100. výročí narozenin Dra. M. Tyrše. Tyto naváží jednání s kulturními korporacemi místními (hasičstvem, legionáři, místními osvětovými komisemi, okresními osvětovými sbory, školami, čtenářskými a vzdělávacími spolky) a připraví již letos program oslav Tyršových na r. 1932. Kde nelze zříditi výborů, budou zvoleni aspoň zpravodaji oslav Tyršových. — 17. září t. r. uspořádají všechny jednoty a pobočky přednášku o Dru. M. Tyršovi, jeho životě a díle pro všechny členy povinnou. (Nejlépe na povinné členské schůzi s přístupem širší veřejnosti.) Čsl. O. S. připravila i přednášku takovou se světelnými obrazy zásluhou br. Dr. A. Hřebíka a lze ji u ní zapůjčiti. Také Sokol Brno II. má přednášku se svět. obrazy o Dru. M. Tyršovi. Literatury pro přednášku jest již dosti — připravte ji pečlivě včas! Dobře poslouží i stručné dílko br. J. Pelikána „Dr. M. Tyrš, jeho život a dílo“.

keré vydala Čsl. O. S. jako čís. 32 „Sbírek sok. přednášek“ a rozeslala všem jednotám a pobočkám. (Cena Kč 1.50.) — Sokolské proslovy (dosud 3 čísla), vydávané redakcí a vydavatelstvem „Sok. proslovů“ v Brně, byly pro všechny jednoty a pobočky naší župy objednány, a přece je několik jednot a poboček vrátilo, ač jsem na to dvakrát upozornil ve Věstníku. V mnohých jednotách si je chválí, že velmi usnadňují práci vzdělavatelů. Objednejte si je znovu, kteří jste je vrátili — pročtete a jistě už nevrátíte! — Připravujte i letos důstojnou oslavu Husovu a dbejte, aby na ní byla účast vrstev co nejširších! Zamluvte si řečníky včas! — Upozorňuji na cyklus asi 50 reprodukcí mistrovských děl československých malířů, opatřený slovním doprovodem a deskami, jež lze dostati v nakladatelství Čsl. O. S. za velmi nízkou cenu 240 Kč. Cyklus jest hotovou výstavkou, kterou může jednota v rámci oslav Tyršových uspořádati velmi snadně. — Bratři a sestry vzdělavatelé jednot a poboček! Odjedete-li na dovolenou nebo na prázdniny, postarejte se za sebe o svého zástupce! Nevrátíte-li se na svá místa, ať nezůstane Vaše jednota bez vzdělavatele!

Župní vzdělavatel.

Zprávy z okrsků.

Valná schůze vzdělavací IV. okrsku.

Valná schůze vzdělavatelů IV. okrsku, která byla svolána v důsledku usnesení valné schůze vzděl. sboru župy, konala se dne 14. května v hotelu Záložna v Bojkovicích za velmi malé účasti vzdělavatelů. Zastoupena byla Komňa, Krhov, Přečkovice, Záhorovice, Luhačovice, Bojkovice a Újezdec, dodatečně se omluvil Slavičín a Bzová. Ostatní jednoty neuznaly za potřebné ani se omluviti.

Schůzi řídil za nemocného vzdělavatele okrsku, bratra M. Sumce, župní vzdělavatel, který při zahájení zdůraznil, že jest to po velmi dlouhé době zase schůze, na které se mají poznati a na společném postupu vzdělavací práce uraditi vzdělavatelé IV. okrsku. Poslední schůze byla ještě v r. 1925 svolána br. Fr. Mikuláškem v Uh. Brodě. Je škoda, že tak mnozí vzdělavatelé nechápou důležitost a významu takových (ne přece častých!) schůzí.

Ve zprávách podal župní vzdělavatel přehled o jarní schůzi vzdělavacího sboru Čsl. O. S. v Praze. Vytyčil hlavně, jak jsme se umístili ve statistice vzděl. činnosti sokolské za rok 1930, hlavní myšlenky tří hlavních přednášek bratří Dr. Weignera (vybrané kapitoly z biologie dorostu — puberta), Dr. Svobody (o sokolském brátrství) a prot. L. Jandáska (Tyrš, vychovatel k demokracii), oznámil výsledek voleb do vzdělavacího předsednictva Čsl. O. S. a upozornil na výstavku, kterou při schůzi uspořádal br. Šuman. Je to soubor 48 reprodukcí mistrovských děl čsl. malířů, opatřený zvláštním slovním doprovodem a obalem a mohou

si jej jednoty za Kč 240— v knihkupectví Čsl. O. S. zakoupiti a dobře využití k uspořádání výstavky.

Po přečtení zprávy vzdělavatele IV. okrsku za rok 1930 přikročeno k provedení voleb. Jednomyslně zvolen okrskovým vzdělavatelem bratr J. Zatloukal, odborný učitel v Luhačovicích. Za dohlážitěle nad vzdělávací činností ve IV. okrsku zvoleni: bratr J. Gajdušek, odborný učitel v Bojkovicích pro okolí Bojkovic, br. J. Zatloukal pro okolí Luhačovic, a br. Křivánek, profesor v Uh. Brodě, pro okolí Uh. Brodu.

Vzdělávací činnost pro rok 1931 shrnul předsedající v hesla: Vše pro zdar oslav Dra. M. Tyrše a pro zdar IX. všesokolského sletu v Praze v r. 1932. Pak vyznačil směrnicе za tímto cílem: 17. září 1931 pronesou vzdělavatelé k členstvu proslov o Dr. M. Tyršovi, jeho životě a díle, jednoty budou pořádati školy o Tyršovi, ustaví se ve všech jednotách a pobočkách oslavné výbory neb aspoň zpravodajové, zvýšíme činnost vzdělávací u žactva a dorostu, o svých podnikcích budeme zpravovati veřejnost, kina hesly na skle budou propagovati slet a oslavy Tyršovy, jednoty uspořádají výstavu Tyršovu neb jinou (reprodukce obrazů čsl. malířů!).

Ke konci upozornil župní vzdělavatel na odběr »Sokolských proslovů«, »Sokolského vzdělavatele«, čtvrtletní zasilání měsíčních výkazů okresnímu vzdělavatelii, zasilání zpráv o svých podnikcích do Věstníku a zvláště na to, aby vzdělavatelé, kteří vzdělávacích schůzí nenavštěvují, aspoň četli vzdělávací hlídku ve Věstníku. Na žádost župního technického předsednictva tlumočil přání, aby vzdělávací práce v různých svých složkách (kino, divadla, různé zkoušky a j.) nepřekážela práci tělovýchovné, nebo ji dokonce zcela nezabýjela, jak se mnohdy děje.

Fr. Milička.

Zpráva o výroční valné schůzi Sokolské župy Komenského.

Naše sokolská župa Komenského konala 29. III. 1931 v Uh. Hradišti řádnou valnou schůzi. Zúčastnilo se jí z 48 jednot 69 zástupců. Za Čsl. O. S. byl přítomen br. Formandl z Brodku u Přerova. 33 tiskových stran 3. čísla našeho Věstníku, v němž zprávy činovníků byly otištěny, podávají obrázek o vykonané práci v minulém roce. Je viděti však též nedostatky. Činovníci stěžují si na nedochvilné zasilání nebo nezasilání dotazníků o činnosti jednot a poboček, opomíjení sokolského tisku, hlavně našeho župního Věstníku, který bude podle usnesení valné schůze zaslán všem jednotám a pobočkám v počtu, odpovídajícím 10% jich členstva podle stavu z 31. prosince 1930, pokud ho již aspoň v tomto počtu neodebírají. Nevracejte proto zaslaných čísel, ale přesvědčte členstvo, že bez sokolského tisku nelze po sokolsku žít!

Schválen řád pro kinoodbory a též výše příspěvku ročního 65 Kč ročně. Br. Kotas jako župní důvěrník sokolských kin varuje jednoty před ukvapenými investicemi do drahých přístrojů k promítání zvukových filmů, poněvadž jsou tyto přístroje ještě příliš nedokonalé a zlepšují se neustále, a žádá, aby jednoty jmenovaly a jemu oznámily po 3 bratřích do župního odboru sok. kin; ať jsou to bratři, kteří kinu rozumějí a které kino baví!

Rozpočet na r. k 1931, jak jest uveřejněn ve Věstníku, schválen, příspěvek roční za člena 10 Kč ponechán v dosavadní výši.

Výsledek voleb provedených přisvědčením jest tento: starosta br. Josef Horák z Uh. Hradiště, I. náměstek br. Josef Kristýnek z Luhačovic, II. náměstek br. Josef Urban z Napajedel, náčelník br. J. Staša z Majenovic, náčelní ses. Anica Kostlánová z Uh. Hradiště, vzdělavatel br. František Milička z Krhova, jednatel br. Alois Cablík z Uh. Hradiště, pokladník br. Jaroslav Hýsek z Kyjova, soc. důvěrník br. Dr. Vlad. Broček z Kyjova, menš. důvěrník br. Oldřich Sudek z Uh. Ostrohu, divadelní dův. br. Rudolf Böhm z Napajedel, důvěrník sok. kin br. Jindřich Kotas ze Bzence, knihovník a redaktor Věstníku br. Ant. Konečný z Uh. Hradiště, statistikář br. Metoděj Mann ze Bzence, zdravot. důvěrník br. Dr. Josef Holánek z Uh. Hradiště, zpravodaj br. Karel Křivánek z Uh. Brodu, zapisovatel br. A. Vlachovský z Uh. Hradiště, jako členi předsednictva bratři Zábelka ze Strážnice a Vlad. Klusák z Velké, dozorcí účetními bratři Vojtěch Matulík, Fr. Gajda a Jos. Švejčara, členy rozhodčího soudu bratři Čeněk Mistr, Dr. Emil Tománek, Ševčík ze St. Města a Jos. Řihák z Malenovic, do výboru Čsl. O. S. pak br. Jaroslav Staša, Josef Horák a Dr. Martin Janík.

Podle schváleného návrhu tech. předsednictva sboru cvič. bude tělocvičná činnost rušná. Tak 31. května byly smíšené závody členstva i dorostu a 7. června v Brně o přebor a v oddíle vyšší m, 5. července v Luhačovicích župní den mládeže, 19. nebo 26. července župní slet tamtéž, 21. června slet dorostu v Přerově a dne 28. června krajský slet Sokolstva tamtéž, ve svatodušních svátcích slet Sokolstva ve Vídni, 13. září závody mor. slez. žup v Prostějově v tělocvičce prostém, 6. září závody v plavání v Mor. Ostravě a téhož dne rozestavený běh jako příprava na tento v předvečer narozenin zakladatele Sokolstva 16. a 18. září. Aby se trvale uctila památka zakladatele Sokolstva Dra Mir. Tyrše, na návrh župního sboru vzdělávacího bylo usneseno utvořit župní pěvecké sdružení, v němž by účinkovali dobří zpěváci pěveckých odborů jednot v župě sdružených.

Čestný starosta župy br. Dr. Kozánek daroval župě 160 svazků knih, které budou tvořit základ knihovny, pojmenované podle usnesení valné hromady jménem dárcovým.

Žádost jednoty Uh. Brod o účast župy na otevření tělocvičny a jednoty Slavičín-Mladotice o zřízení chaty pro lyžaře na Lopeníku usneseno vrátit jednotám k podrobnějšímu návrhu a předsednictvo zplnomocněno k rozhodnutí o nich.

Vzato na vědomí pozvání bra Dra Bročka k účasti na Slovákém roku, pořádaném v Kyjově dne 28 června t. r. ský.

Ze župního předsednictva.

I.

Bratr starosta Dr. Scheiner pozdravil se k radosti všeho Sokolstva tou měrou, že ujal se opět svého úřadu v Čsl.O.S.

II.

Nové předsednictvo Čsl.O.S. zvoleno bylo dne 16. a 17. května 1931 na dobu 2 let jednomyslně takto: starostou br. Dr. Scheiner, jeho náměstky bratři: Dr. St. Bukovský z Prahy, Dr. Vlad. Fleischmann z Prahy a Josef Truhlář z Poděbrad; náčelníkem br. Agathon Heller z Prahy, náčelnicí ses. Marie Provazníková z Prahy a vzdělavatelem br. Antonín Krejčí z Brna.

III.

Cvičitel'ský sbor žen Čsl.O.S. zavedl na oslavu stých narozenin zakladatele Sokolstva, Dr. Miroslava Tyrše, každoroční povinné zkoušky zdatnosti pro dorostenky a ženy, aby se pěstovala zvýšená tělesná zdatnost a zjišťoval její vzrůst.

IV.

Letošní náš župní slet bude v Luhačovicích, a to den žactva 5. července, slet členstva a dorostu 26. července 1931. Připravujme se pochtivě!

V.

Zájezd na slet župy Dolnorakouské ve Vídni konal se o svátích svatodušních.

VI.

Zájem o zájezd do Paříže od 9. do 17. července 1931 je potěšitelný, neboť dosud se z Čsl.O.S. přihlásilo 722 účastníků, z nichž je 277 cvičenců.

VII.

Slet Sokolstva na Jadranu 28. a 29. června 1931 bude mohutnou manifestací pro nedotknutelnost tamní slovanské půdy a utvrzení bratrské vzájemnosti. Pokyny sledujte ve „Věstniku sokolském“! Podrobný řád zájezdu bude tam uveřejněn co nejdříve.

VIII.

Ve schůzi cvičitel'ského sboru Čsl.O.S. stanoven byl již pořad našeho IX. všesokolského sletu v Praze od 5. do 6. července 1932. Za sletová prostrná mužů přijat byl návrh br. Emila Strunce, náčelníka župy plzeňské, s hudebním doprovodem prof. Křičky. Do soutěže plakátové sešlo se 67 návrhů, do soutěže odznakové 66 návrhů. Rozhodnutí poroty, jakož i fotografie cenou poctěných návrhů otištěny jsou ve Věstniku Čsl.O.S., roč. 33, čís. 16.

IX.

Neopomeňte v jednotách včas zaříditi krojové akce, jež se každoročně osvědčují!

X.

Celostátní výstava tělovýchovy a sportu v Pardubicích bude otevřena 31. května a potrvá do 4. října 1931. Při této příležitosti bude se ve dnech 21. a 28. června 1931 v Pardubicích konati slet Sokolstva východočeské župy Pippichovy za účasti východočeského kraje žup: Havlíčkovy, Orlické, Podkrkonošské a Tyršovy.

XI.

Starostou města Chicaga v Americe zvolen byl člen tamního Sokola, br. Antonín J. Čermák, syn havíře z Kladna. Jsme přesvědčeni, že se i v této hodnosti osvědčí ke cti Sokolstva a celého našeho národa.

Alois Cablik, župní jednatel.

Naše rovy.

Za bratrem B. Bordovským. V poledne 10. května 1931 pozbyla sokolská jednota uh.-brodská jednoho z předních svých členů, fidčieho učitele v. v., bratra B. Bordovského, který náhle zesnul stížen mrtvicí ve věku 59 let. V první chvíli nechtěl nikdo věřit, že neuvidí již té výrazné tváře a urostlé postavy, stojící před černým polokruhem pěvců našeho mužského sboru sokolského na jevišti nové Sokolovny, že nezvedne se již taktovka, aby dala rozprouditi se písním, jimž žil br. Bordovský snad nejvíce a — myslím — též nejraději. Živý a jasný temperament, výmluvně prozrazovaný častým úsměvem, získával zesnulému nejen nové lidi, s nimiž setkával se na cestách života, nýbrž sloužil mu vedle bohatého daru hudebních schopností, spojených s pilným studiem, též při interpretaci jeho sborů. A bylo jich mnoho a mezi mnoha vybranými komposicemi byla nejcennější díla sborové skladby. Jeho „Rolnická“, do podrobnosti propilovaná, zdobila pořad všech čelnějších slavností v městě, ať Sokol a občan vzpomínal 28. října prvního dne republiky, ať v den narozenin prezidentových klonila se čela před prvním jejím občanem nebo jednota pořádala některou ze svých interních slavností, vždy byl tu nepostrádatelný sbor pěvců s dirigentem bratrem Bordovským na svém místě. Nezapomeneme nikdy, jak oslaveno výročí Bedřicha Smetany v městě a okolí: br. B. dirigoval řadu koncertních vystoupení našeho sboru, reprodukcijich ukázněně a s pochopením sborová veleřila Smetanova. Nezapomeneme nikdy, jak tehdy jásala jeho „Píseň na moři“ pod jeho taktovkou, jak jeho jasný temperament dovedl ukázati mistrovské dílo v jeho plném koloritu a oslnivém světle! Tyto oslavy Smetanovy jsou jedním z nejkrásnějších činů zesnulého, svědčícím o hluboké oddanosti skladateli a o schopnosti, shromáždití kolem sebe skupinu schopných spolupracovníků-pěvců. Nebyl však br. B. jednotě jen nezapomenutelným dirigentem. Od samých jejích začátků pevně připoutáno je jeho jméno k jejimu. Již v 1. roce trvání jednoty stává se br. B. náčelníkem a další 3 roky je členem výboru. Již tehdy, v letech 1891—94, vstupuje mladý učitel na rozlehlé pole své činnosti, jimž zůstává až do nedávne neblabé květnové neděle jednota a družstvo pro stavbu Sokolovny v Uh. Brodě. V jednotě je řadu let starostou a pokladníkem a v družstvu pokladníkem, jehož zprávy o výročních valných schůzích podávaly tak přehledný a nabádavý obraz činnosti! Ve sboru cvičitelském pracuje v letech 1891—93 a vychází tedy z nejzdravější základny sokolské práce — z tělocvičny —, aby prošel sokolskou administrativou a nejlouběji zakotvil v činnosti kulturní jako dirigent. Dirigoval nepřetržitě od r. 1921; zkoušky konány zcela pravidelně dvakrát týdně. V družstvu setkáváme se s ním již v roce založení — 1907 — jako se členem zakládajícím. V posledním období zdejšího sokolského života, v době stavby Sokolovny, účastní se práce sokolské pilně a s neutuchajícím zájmem, jsa zejména pokladníkem kinodboru. Prostorná předsíť Sokolovny v den jeho pohřbu po prvé zahálila symbolickým šerem jednoho z těch, kdo ještě neměl odcházeti z našich řad, těžko se s ním loučících. Poslední sloka jeho sokolské písně zůstala nedozpívána: bude nám zvláště chyběti, až 14. června otevrou se brány

nového domu Sokolů, pro něž br. B. žil a jimž mnohostrannou prací připravoval další vzestup. — Cest jeho památce!

K.

Velká. 14. dubna t. r. odešel z řad našich tichý, skromný sokolský pracovník bratr Jan Pavliška, učitel ve Velké. V roce 1920 vrátil se do vlasti jako ruský legionář a začal pracovat v naší jednotě jako jednatel divadelního odboru. Nechyběl ani na jednom podniku sokolském, a kde bylo potřeba houslového výkonu, jistě plně přispěl. Měl rád Velkou, probouzející se velkou myšlenkou sokolskou. Ten, jenž jako legionář hleděl častěji smrti vsířic bez bázně tam v dálné Sibíři, nyní napaden vleklou chorobou krční, jejíž zárodek si přinesl z útrap válečných, podlehl v 47. roce věku svého. Na poslední cestě 17. dubna t. r. doprovodili ho bratři z Velké a okolí ve stejnojmenných i v šatě občanském, legionáři (70), oddíl vojenský pěšího pluku čis. 27. z Uh. Hradčisté, hasiči, řady učitelstva, občanstva atd. Mchutný průvod svědčil o tom, jak byl zesnulý bratr oblíben a vážen. — Budeš, bratře, ve velické jednotě chybět! Budeme však na Tebe často vzpomínati, na Tvou mirnou, tichou, sokolskou povahu. Ať je ti ta velická hrouda lehká!

Kyjov. — Dne 15. dubna t. r. zemřela sestra Hedvika Půčková, chof státního lékaře. Dlouho odolávala zákeřné chorobě, až konečně jí přece podlehla. Zpopelněna byla v Brně. Zesnulá byla známa svou milou povahou a dobrotou srdce. Zachováme jí v milé paměti.

Jos. Vaca:

Našemu dirigentu.

(Poslední pozdrav Pěveckého sdružení Sokola v Uh. Brodě bratru Bohumilu Bordovskému.)

Dozněla píseň pohřební,
A v očích slzy všech těch,
jimž ruka Tvoje kynula,
by píseň zazněla,
co v očích radost
a v srdcích žaly probouzí.

Tvými rukama jsme vzrostli,
Tvým duchem jsme mohutněli.
A dnes ta píseň poslední,
co zpívali jsme Tobě,
nám nechtěla ven z hrda,
než slzí žal jí tlumil
a smutek v duši.

Tvůj odkaz nám však zůstal.
Ta brázda, kterou vyoral jsi na sokolské líše,
nese ovoce již práce Tvoji.

A nám, co zpěvem spojení jsme byli úzce,
odcházíš také, - Ty, náš dirigente
Tvůj věčný úsměv, který vléval sílu v duše naše,
chceme zachovat si navždy.

Ten úsměv milý, jimž provázal jsi
každou píseň svojí,
ten zůstal v písních našich,
byť nebylo už Tebe.

Jsi s námi spojen tou páskou písně,
kterou nic v světě, ni smrt více nerozpojí.
Jsi s námi spojen - my víme to všichni,
a památku Ti věrnou zachováme.

Hlídká sociální.

Br. Ladislav Matura, zámečnický pomocník ve Stražnici, žádá br. mistry zámečnické o místo. Vyzná se ve veškerém strojním a stavebním zámečnictví.

Zprávy z jednot a poboček.

Bohuslavice u Kyjova. Dne 8. března v neděli večer o 8. hod. v novém sále u Vodičků, sídle naší jednoty, pořádána byla místními spolky a obcí společná oslava 81. narozenin presidenta T. G. Masaryka, kterou provedla vlastně naše jednota „Sokol“ sama. Jen proslav přednesl jednatel místní osvětové komise. Program byl bohatý a pestrý - 14 čísel. Jako hosté vystoupil studentský orchestr z Kyjova, řízený našim br. kapelníkem. Bylo nám velmi milé, že tito tak ochotně a obětavě nám vyhověli a vyplnili tak mezeru způsobenou některými našimi br. hudebníky, kteří do zkoušek vůbec nechodili, aniž se omluvili. Hosté kyjovští hráli skladby těžké a po dlouho trvajícím potlesku po každém jejich čísle bylo viděti, jak dobře měli je nacvičeny. Dramatický odbor společně s cvičitelským sborem provedl ostatní čísla programu. Pěkně provedena byla scéna „Zrození genia“ s tanci nejmenších začek. Dobrá byla recitace starších začek i s jejich tanečním číslem. Velmi pěkně působil, jsa dobře nacvičen, „Rytmiický valčík“ dorostenek. Též cvičení žen byla dosti dobrá. Pěvecký ženský sbor přednesl 2 sbory: „Buď dlouho zdrav“ od Macha a Smetanův „Má hvězda“. Jak bylo pozorovati, sokolskou ukázněností a pěkně působí a dává dobrý příklad druhým, věnuje-li se k zdému vystoupení dostatečnou píle při nácvičce. Tak jediné dospějeme před veřejností náležitě ocenění naší sokolské práce ve prospěch a zdraví našeho národa. Sál byl úplně vyprodán a všechna čísla se všem líbila. Čistý výtěžek byl věnován chudým školním dětem nezaměstnaných rodičů. Podobných akademii více. Zdar! Zpravodaj.

Uh. Ostroh. Dne 8. února 1931 konána řádná valná schůze za účasti 41 členů. Po přečtení posláni Č.O.S. ve své zprávě úřad. místostarosta líčí obšírné poměry v jednotě během roku, kde ze sporů osobních neb jiných bylo skupinou členstva pracováno proti jednotě morálně i finančně (hraním divadel u Sboru dobr. hasičů a jin. atd. a tito pak byli nuceni vystoupiti.) Uvádí, že jednota tím neutrpěla díky činnosti ostatních činovníků. I ve zprávě jednatele je tžž bolestně této věci vzpomínáno a to tím spíše, že podobný zjev se nestal od trvání jednoty. Výbor konal 12 řádných, 7 mimořádných schůzí, došlo 285 dopisů, odesláno 360. Jednota má celkem 129 členů, má pobočku v Ostrož. Nové Vsi. Zemřeli členové bři Böhm Karel, Hanák Ant. Pojeta Frant. Během roku vypracovány řady pro kinoodbor a zábavní odbor a věnována péče vnitřní důkladné kázní a dobrovolné obětavosti. Náčelník nabádá k pozíování slavnostních krojů, jichž máme nedostatek; uvádí, že cvičit. sbor měl 8 členů a konal 5 schůzí. Návštěva cvičební průměrná mužů: zařaz. 125, v 1 hod. 98, dorostu: zařaz. 87, v 1 hod. 68, záků zařaz. 302, v 1 hod. 267, vystoupení veřej. celkem 10. Sestra náčelnice si stěžuje na úbytek dorostenek. Návštěva cvičební průměrná: zařaz. 135, v 1 hod. 11, dorostenek zařaz. 10, v 1 hod. 87, zákyň zařaz. 397, v 1 hod. 364. Cvičit. sbor měl 5 členek a konal 6 schůzí. Pokladník uvádí ve své zprávě, že bylo na dluhy splaceno celkem Kč 23.388-80 a to Kč 16.388-80 z podniků jednoty a Kč 7000 z darů (člensk. zápůjček). Ze zprávy vzdělavatele: 14 proslův, 4 přednášky, 12 div. představení, 2 zábavy, 1 akademie, 1 letecký den. Hospodář zmiňuje se podrobně o celém hospodaření s našim majetkem, kterého nám stále přibývá. Inventáře příkoupeno za Kč 4173-15. Otop činil položku Kč 3600 a světlo (i elektr. pohon) Kč 4800. Novinář s potěšením konstatuje, že se odběr sok. časopisů zvětšil o 30, takže celkem odebíráme 84, z toho 21 věstníků Č.O.S., 15 věstn. žup., 7 Cvičitelů, 4 Cvičitelky, 5 Sokolic, 14 Sok. besed, 7 Vzkříšení, 1 Vzdělavatel, 10 Jasů. Nabádá, aby nyní v předšletovém roce bylo odbíráno co nejvíce sok. časopisů. Knihovnik: knihovna má 41 techn., 117 vzděl. a sokol., a 162 divadeln. knih, celkem 320. Žádá doplnění knihovny o povinné předepsané Č.O.S. podle typu a a b.) Matrikář: Během roku přistoupilo 10 mužů, 8 žen, vystoupilo 24 mužů (11 dobrovolně), 5 žen, zemřelo 3 muži, takže koncem roku je 88 mužů, 41 žen, celkem 129. Sociální a menšin. zpravodajka zprávy nepodala a valně hromady se nezúčastnila. Kinoodbor během roku odehrál 75 různých filmů. Při předání kina od dřívějších činovníků zbylo 90 neodehraných filmů a více

nezapl. účtů. Během roku přece z tohoto počtu již přes polovina filmů odebrána. Zábav. odbor sebral 10 divadel, z toho 2 operety, 3 taneční záb. 1 sylvestr. zábavu, 1 letec. d n, 1 veř. cvičení. Vylosována půjčka Kč 100, náležející rodině Bělohradové a usneseno vyplatití půjčky Kč 1500 br. Jos. Kočíšovi a Kč 500 br. Rathůzkému. Rozpočet na rok 1931 schválen. Usneseno zažádati o příležitostnou výčepní koncesi. Zvolení: starostou br. Bedř. Hajda, I. nám. starosty br. Jos. Stěpánek, II. nám. star. br. Jan Kuchař, náčelníkem br. O. Sudek, náčelnice s. Mar. Hochmanová, vzdělavatelem br. Jos. Kyselý, Fr. Student ml. (jednatel) Jos. Klimeš (pokladník) Navara Alois (hospodářem), Fr. Ohera (matrikářem), Fr. Hochmann (knihov. archi-vářem), Jos. Vitek (kronikářem), Fr. Sedláček (předs. kinoodboru), Jan Pfi-kryl (předs. záb. odboru), Ant. Matyášek ml. (menš. důvěrník), Emilie Omeiková (novinářkou), Anna Kučerová (sociál. důvěrnici), br. Jos. Kočí (pokladn. kinoodboru), náhradníci bři Cyril Kolář, Václ. Blumenschein, Jos. Kašpárek, revizory účtů bři Fr. Benda, Jan Kříž, Otak. Stodůlka. Smírčí soud bři Fr. Student st., Dr. Rud. Štos, Čeněk Doležal, Jos. Vitek, Rudolf Drcman, náhrad. bři Fr. Helbrich, Mir. Koukal, Fr. Kominěk.

Kyjov. — Žákovská beseda pořádaná byla v sobotu a v neděli 18. a 19. dubna a měla mimořádný úspěch. Byla skvělou propagací sokolské myšlenky. V krátkém proslovu zmínil se starosta jednoty br. Urban o bližícím se 100. výročí Tyršových narozenin a jeho významu, o 60. výročí trvání Sokola v Kyjově, nejstarším to na Slovácku. Tato žákovská beseda pořádaná v rámci jubilejních oslav jednoty. Překvapila už svým rozsahem, neboť na jevišti se vystřídalo na 200 dětí 7—14 letých. Mile působila „Studenečka“ nejmenších děvčátek a rytmické hry nejmenších chlapců. „Půvaby roku“, t. j. rytmické tance dívek, představující jaro, léto, podzim a zimu, byly opravdu půvabné jak provedením, tak jemným krojováním a spojeny s hudbou, chytí'y posluchače u srdce. Velmi pěkně propagačně působilo „Jířikovo vidění“, prostná žáků v divadelním rámci. Žacky vyššího oddílu zacvičily živě „Bubenicka“. Přesně zacvičená šestnáctka žáků vyššího oddílu vyvrcholila velmi vhodné holdem p. presidentovi. — Vrcholem besedy byla roztomilá hra Dra K. Drimla „Dětský cirkus“. Zde uplatnily se plně dětské schopnosti, fantasie a obratnost našich žáků; jsme věru na rozpacích, který z těch výkonů byl nejpěknější. Řekneme tedy, že všechny, a to každý svým způsobem, ať to byla jemná tanečnice, princípál, rozpustilí šaši a sluhové, těžkopádní sloni, bujni koniči a osel, tékavé opičky, kolébavé husičky, pružné tanečnice, zuřiví lví atd. Radost s jeviště přenášela se do přeplněného sálu, kde se ozývaly salvy smichu. Bylo to jedním slovem krásné dílo, které se mohlo zdá-fiti, že vedoucí žactva i žáci věnovali se mu s dobrovolnou láskou. Eš.

Bukovany. 29. března t. r. oslavila pobočka Sokola v Bukovanech desítiletí svého trvání. Oslavili jsme je tělocvičnou besídkou, která tu byla pořádaná teprve po druhé. Cvičily všechny tělocvičné složky a líbily se. Na rodičích bylo viděti, že teprve teď mají opravdovou radost z toho, že děti jejich chodí do „Sokola“. Vstupné bylo dobrovolné, čistý zisk z toho slušný, dik mateřské jednotě Kyjov, která nám půjčila pianino a obstarala i dopro-vod br. Krejčífika, obě gratis. Besídka tato semkla nás co nejužej v jednu opravdovou sokolskou rodinu a posílila v naději, že během příštích let rozší-ří se řady naše i přes všechny ty úskoky a nenávisť strany protichůdné, v Bukovanech tak silné. Naše drahá Sokoiovn, třebaš nehotová, přece zač stojíš, a my těšíme se na příští besídku až ve Tvých zdech! St.

Strážnice. Na členské schůzi (besídce) dne 18. dubna, jež byla bez nadsázky jakousi vzpruhou a abych tak řekl „jarní rosou“ na naši dosud chmurnou a zaprášenou náladu, od posledních událostí, jež naši jednotu stihly, jsme se opravdu srdečně a po bratrsku pobavili; a jest si jen přáti, aby tato v pravdě sokolská schůzka nebyla poslední. Podle posledních ná-vrhů připravuje se podobná schůze či beseda na hříšti. a.

Z Koryčan Dne 29. března přátelé sokolské myšlenky ztrávili při-jemný večer na tělocvičné besídce, pořádané jednotou v Koryčanech. Po krátkém uvitacím proslovu br. starosty zacvičily dorostenky jako první číslo známé Očenáškovy „Koničky“. Po nich pěkný obraz kázně a soudružnosti předvedli nám dorostenci svými skupinami na židlich, kde měli jsme přile-

žítost pozorovati pružnost a odvahu cvičících. Prostná žen pro Přerov, která byla předvedena 8 členkami a jímž byla při nacvičování věnována velká péče, jak z přesného provedení bylo viděti, byla sama o sobě pěkná jak sestavou, tak i provedením, ale přece jen na jevišti nezanedávají v přihlížejících toho dojmu, jako k yž jsou cvičena v masách na veřejném cvičení. Ostatně pro ten účel jsou také prostná vlastně sestavena, proto pro jeviště se méně hodí. Libivěji působila humoreska od Dvořáka, provedená dorostenkami, jejíž působivost zvýšena byla ještě barevnými efekty. Vždy obdivované cvičení na bradlech provedeno bylo družstvem mužů a hojně odměňováno potleskem vděčného obecnstva. Po přestávce přednesla slečna Míldová báseň od Machara „Senatus populusque Romanus . . .“ (Senát a národ římský), k níž pěkně zapadlo cvičení „Helenské pětice“ od Válka, provedené dorostenci. Vhodně volený úbor jakož i pestré štiťy a dýky působily na jevišti velice pěkně, ale cvičení samo mohlo být přesnější. Pak ukázaly nám ještě ženy v bílých fízách hru se závoji, kde mohl se divák pokochati splývavými, vlnivými a vlnivými pohyby lehounkých barevných závojí, rytmicky sladěných. Jako poslední číslo zacvičilo 8 mužů „Různosti“ od Raduly, kde opravdu jsou zařazeny téměř všechny prvky prostého tělocviku od těch nejjednodušších až po ty nejobtížnější, a které, isouce velmi pěkně zacvičeny, byly obecnstvem se zájmem pozorovány. Program tělocvičný byl zpeřten mimo zmíněnou recitaci též zpěvem známého našeho zpěváka br. Jabúrka a hudebním triem, takže celkový obraz byl velmi zdařilý a jistě každý návštěvník odcházal plně uspokojen a potěšen, že sokolská myšlenka neusnula, ale že se probíjí věčně mladá vítězná kupředu. — — —

Z Uh. Hradiště. Bohatá a všestranná činnost našich odborů v jarním období tohoto roku byla korunována zájezdem přežského uměleckého loutkového divadla profesora Skupy Kdo by se byl nadál, že v Uherském Hradišti budou pohostlinsky vystupovati táta Špejbl a jeho syn Hurvínek? Umožnil nám to letošní zájezd prof. Skupy po moravských městech a tak v úterý 12. května mládež i dospělí z celého okolí mohli je spatřiti. Přišli v nezvyklém množství, že velká dvorana Sokolovny sotva postačila. Děti byly odpoledním představením tak uchváčeny, že nechtěly ani domů a Hurvínek nestačil jich ujistňovati, že opět přijede. A stejně okouzlení byli i dospělí večer. Mnohem skrovnější úspěch měl zájezd olomoucké činohry v úterý 19. května. Šubrtova hra „Zně“ přivábila vskutku málo obecnstva, snad také proto, že poslední vystoupení činohry svou úrovní nezanedalo nejlepšího dojmu. Tentokrát je toho tím více litovati, že slabá návštěva musela se trochu trapně dotknouti jubilanta mistra Šota, na něhož se v Uh. Hradišti vděčně vzpomíná. C.

Kyjov. Štefánikův večer pořádan byl ve čtvrtek 7. května ve velkém sále Sokolovny s tímto pořadem: 1. Proslav. 2. B. Smetana: Slavnostní sbor. — Mužský sbor. 3. V. Figuš-Bystrý: a) Janík a Hanička, b) Jarní púčky. 4. A. Dvořák: I. věta z kvarteta F-dur, op. 96. 5. Cestou k domovu od E. Griega. 6. B. Smetana: III. věta z kvarteta E moll. 7. B. Smetana: Duetto z opery Braniboři v Čechách. 8. Film ze života Štefánikova. — Večer tento byl potěšujícím výsledkem usilovné kulturní a umělecké práce našich členů. Všechna hudební čísla byla provedena tak dokonale a s takovým procítěním, že vyvolala u všech posluchačů hlubokou odezvu, ba naše kvarteto po neutuchajícím potlesku muselo přidati ještě III. větu z Dvořákova kvarteta. Ze zpěvních čísel nejlucnější úspěch mělo duetto s. Havlíkové a br. Churého. Vysoké úrovně byly písně Figuše-Bystrého, jejichž přednes s Havlíkové se vzorným doprovodem br. M. Luzara tvořil dokonalý harmonický přednes. Úvodní proslav o M. R. Štefánikovi měl br. vzdělávatel. Obecnstva sešlo se hojně, přece však jsme tam neviděli hlavně těch, kteří by měli být první na tak významné oslavě.

Vnorovy. 6. dubna t. r. sehrál náš divadelní odbor veselohru „Rozvedený pán“, která plně odpovídala veselí velkonočního pondělí, kdy rozdo vádění mládež vyběhla svou dlouhou zadržovanou bujnou náuru slováckou zpěvem, tancem a šlahačkou. Snad v tom je příčina, že účast na divadle byla poněkud slabší. Přispěli k tomu ovšem i ochotníci Orla, kteří rovněž hráli.

Než i tak můžeme říci, že provedení i výsledek finanční uspokojily. Osvědčení herci, br. Mastný, K. Svoboda, Lacina a s. Lacinová, Slavíková a všichni ostatní, znovu projevili své nadání. Hráli s chutí a svěže. Dne 25. dubna 1931 uspořádali jsme Štefáníkův večer. Po proslovu o charakteristických zvláštnostech velikého Slováků předvedena čísla hudební (br. Kundera a Smejkal), zpěvní (s. Lacinová a Mastná), načež s Hermanová pročitěnou recitací Zvěřinovy básně M. R. Štefáník pozdvihla slavnostní náladu večera. Pak pěkně promluvil br. Gazárek o letectví, jeho vývoji a významu. Tato přednáška vhodně zapadla v posmrtnou vzpomínku na Štefáníka-letce. Jemná Krylova aktovka „Medvěd námluvčím“ vnesla do oslavy radostný tón svou čistě ruskou náladovostí a stylem. Dobře se uplatnili br. Mastný, Lacina, J. Svoboda a s. Lacinová. V novém členu br. Svobodovi jsme získali obětavého pracovníka sokolského a nadšeného h. rce — milovníka. Na ukončení besídky byl promítnut film M. R. Štefáník. Svátek práce miníme oslaviti zase žakovskou besídkou a večírkem pro dospělé. Ale o tom až po provedení!

Z Luhačovic. — První zvukový film v sokolském kině. V sobotu večer 25. dubna t. r., v neděli 26. dubna odpoledne a večer, v pondělí 27. dubna odpoledne (dětské představení) a večer (ve prospěch sociálního odboru Sokola) byl v sokolském kině po prvé promítán zvukový film. Byly to „Bílé stíny“, obrazy z tropické přírody i ze života domorodců a jejich bílých vykořisťovatelů na ostrovech v jižní části Velkého oceánu, zfilmované podle románu Frederika O'Briena. Největší návštěva byla v neděli večer a na školním představení v pondělí odpoledne. Přišly školní děti se svými učiteli nejen z Luhačovic, ale i z Biskupic, z Polichna, z Kaňovic, z Pozlovic, z Horní a Dolní Lhoty, ze Sehradic, z Petrávky a z Rudic. Tolik dětí neviděli jsme ještě nikdy v našem biografu. Zajímavé byly úsudky větších dětí o „Bílých stínech“. Dosud ani jediný film nelibil se jim tak jako „Bílé stíny“. jz

Záhorovice—Nezdenice. V sobotu 7. března 1931 na oslavu 81. narozenin pres. T. G. Masaryka uspořádal Sokol besídku s přednáškou hudbou, recitacemi a zpěvem za velké účasti nejen členstva, nýbrž i široké veřejnosti. K dobrému zdaru besídky značně přispěli naši místní hudebníci, kteří tentokrát ukázali, že něco dovedou, když mají dobrou vůli a snahu. Četné obecenstvo dávalo najevo své uspokojení s celým programem bouřlivým potleskem, který byl odměnou účinkujícím. — 21. března byl uspořádán Sokolem oslavný večer našich velikánů, Komenského a Jiráka. V přednášce „Učitel národů J. A. Komenský“ br. Fr. Savara připomněl zásluhu Komenského a reformu světového školství, jeho činnost doma a za hranicemi, jeho působení v Anglii, Uhrách, Švédsku atd. Dále na pořadu byly recitace žakovské, dorostenecké a členské. V druhé přednášce „Al. Jirásek“ br. L. Jančařík podal přehled jeho činnosti literární a jeho práce osvobodovaci. A zase doplnili program naši hudebníci. Všem účinkujícím sokolský dík za jejich námahu a přičinění. — 5. dubna 1931 sehrál dramatický odbor naší jednoty Longenovu frašku „C. a k. polní maršálek“. Jednotlivé úlohy byly obsazeny všemě staršími herci, výborými to silami, a kus byl opravdu pěkně a s porozuměním zahrán. Všichni účinkující zhostili se svých úloh opravdu dobře. Neobyčejně dobře pochopil a také provedl úlohu Šebestiána Katzeimachra, setníka ve výslužbě, br. Vlad. Hanuš, který hrál s pravým záplem a svou nenapodobitelnou komikou vyvolával v přeplněném sále salvy dlouhotrvajícího smíchu. Rovněž br. Al. Machala v úloze sluby Sepla a jako starý komik svými výstupy způsoboval v hleděti takovou veselost, že mnozí se nemohli smíchem ani hnouti. Jediné, co by se dalo vytknouti, je, že uniformy důstojníků mohly býti lepší a jednotnější, ale uvádím hned na omluvu, že lepších uniform nebylo lze vypůjčiti, ježto kus se hrál zároveň na několika jiných místech. Přesto hra zdařila se tak, že to pocítil i br. pokladník v pokladně. Br. režiséru F. Ondrůskovi dík za jeho pernou práci s nacvičováním i se sháněním krojů. Jen stále vpřed, abychom dokázali, že i na celkem nepříznivé poměry lze pracovat s dobrým úspěchem, pracuje-li se s láskou! F. S.

Z Napajedel. Žactvem sehráno bylo divadlo „Na dobré cestě“ a v pondělí velikonoční dramatickým odborem francouzská veselohra „Reduta“. Viděli jsme však v Napajedlích již mnohem lepší hry. V dalších divadlech